

**Diakonissa-
laitos**

5.3.2024 Helsinki

1 (1)

Pyydämme, että Helsingin Seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto myöntää avustuksen tämän hakemuksen kuvamaalle hankkeelle, joka vakiinnuttaa ja kehittää kummikylätoimintaa Romaniassa ajalla 1.4.2023–31.12.2025. Hankkeen vuoden 2024 avustuspyyntö on 65.000 euroa.

Yhteistyöterveisin,

Maija Hyle

toimialajohtaja

Diakonia ja sosiaalinen vastuu

Diakonissalaitos

Terhi Laine

johtaja

Kehittäminen ja hankkeet

Diakonissalaitos

RAHOITUSHAKEMUS 2024

Romania: *Kummikylistä yhteiskunnalliseen muutokseen*

Helsingissä 31.1.2024

Lähettäjä: Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr. (Diakonissalaitos)

Vastaanottaja: Helsingin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto, kirjaamo: kirjaamo.hsrky@evl.fi

***Kummikylistä yhteiskunnalliseen muutokseen* -hankkeen rahoitushakemus toimintavuodelle 2024**

Tämä hakemus koskee toisen vuoden rahoitusosuutta *Kummikylistä yhteiskunnalliseen muutokseen* (1.4.2023–31.12.2025) -hankekokonaisuudesta, jota Suomessa koordinoi Diakonissalaitos, ja joka toteutetaan romanialaisen vähemmistö- ja naistenoikeuksiin erikoistuneen romaninaisten ylläpitämän kumppanijärjestön, E-Romnjan, kanssa. Hanke toteutetaan kolmen vuoden toimintasuunnitelman mukaisesti ja rahoitusta haetaan jokaiselle vuodelle erikseen. Kolmevuotinen hankekokonaisuus aloitettiin vuonna 2023, ja ensimmäisen vuoden tulokset esittelevä väliraportti jätetään seurakuntayhtymälle sovitusti. Tämä rahoitushakemus sisältää vuotta 2024 koskevan suunnitelman sekä budjetin.

E-Romnja on romaninaisten vuonna 2012 perustama romanialainen kansalaisjärjestö, jonka pääasiallinen tarkoitus on edistää romaninaisten ja -tyttöjen asemaa ja elinoloja. E-Romnjan toiminta perustuu intersektionaaliseen feminismiin, jossa käsitellään tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä teemoja moniperustaisen syrjinnän purkamisen näkökulmasta. E-Romnjan yhteisöllä kehitetty kehittäminen on ihmisoikeusperustaista, ja sen toimintamuotoihin lukeutuu emansipatorinen osallisuuden lisääminen, vaikuttamistyö ja erilaiset suoran toiminnan muodot, joiden tavoitteena on romaniyhteisöjen kokeman köyhyyden poistaminen ja erityisesti romaninaisten ja lasten pääsy sosiaali-, terveys- ja muiden palvelujen piiriin. Kyseessä on Euroopan ensimmäinen feministinen romanijärjestö, jonka merkitys on suuri alueilla, joilla ei juurikaan toimi muita osallisuutta edistäviä ruohonjuuritason hankkeita.

E-Romnjan työssä vähemmistöt ovat työn lähtökohta, eivät sen kohde, mikä hankkeen kohdalla konkretisoituu yhteisöjen omistajuuteen panostamisena. Työskentelyn perusajatus on kehittää yhteisöjä ja niiden elinolosuhteita alhaalta ylöspäin siten, että yhteisöjen jäsenet ovat mukana hankkeen koko suunnittelussa, toteutuksessa sekä tulosten pysyvyyden edistämässä. Toimintaa fasilitoivat kohdekyllissä yhteisöjen keskuudesta nousseet asiantuntijat ja työntekijät.

Hankkeen operatiivinen osuus toteutetaan Romaniassa, kahdessa kylässä (Valea Seaca ja Mizil), joista monet Suomessa toimeentulon takia oleskelevista romanialaisista romaneista ovat lähtöisin. Kohdekyllien romaniyhteisöt ovat erityisen haastavassa asemassa absoluuttisen köyhyyden, rakenteellisen rasmin ja moniperustaisen syrjinnän takia. Hankkeella pyritäänkin vaikuttamaan myös pakotetun siirtolaisuuden juurisyihin sekä romaneja syrjiviin rakenteisiin ja asenteisiin niin paikallisesti kuin kansainvälisestikin.

Hankevuoden 2024 tavoitteena on entisestään edistää romaniyhteisöjen elinoloja ja ihmisoikeuksia sekä lisätä erityisesti romaninaisten ja -tyttöjen osallisuutta yhteisöissään ja yhteiskunnassa. Vuoden 2024 erityispainopisteitä toiminnassa ovat yhteiskunnallisen toimijuuden ja kansalaistoiminnan lisääminen, yhteisön toteuttaman konsulttitoiminnan käynnistäminen sekä vaihtoehtoisten tulonlähteiden kartoittaminen. Yhteisöjen ja niiden jäsenten oikeuksia sekä edustuksellisuutta pyritään edistämään romanialaisessa yhteiskunnassa tekemällä myös syrjinnän vastaista ja kansalaistaitoja lisäävää työtä.

Hankkeen toimintamuodot perustuvat vuonna 2015 aloitettuihin Kummikylä-projekteihin ja niistä saatuun tietoon ja kokemukseen. Kummikylä-hankkeiden jo toteutettuihin aktiviteetteihin kuuluvat mm. yhteisökeskusten rakennuttaminen ja ylläpito, materiaalisiin tarpeisiin vastaaminen (esim. ruoka- ja hygieniatarvikkeiden jakelut), nuorten ja naisten toiminnalliset ryhmät, vastuuhenkilöiden koulutus ja ohjaus, työpajat ja keskustelut, koulunkäynnin ja työllisyyden tukeminen sekä vaikuttamistyön mobilisointi. Hankkeessa on myös aloitettu urauurtava Sisaruus -ohjelma, jossa nuoret tytöt ovat saaneet rinnalleen vanhemman mentorin henkilökohtaisten asioiden ja elämän suunnittelun tueksi.

Edunsaajat ja vastuunkantajat

Edunsaajina ovat romaniyhteisössä elävät naiset ja tytöt sekä koko heidän välitön yhteisönsä, etenkin lapset ja nuoret. Koska kohderyhmän jäsenet kohtaavat moniperusteista syrjintää, on hankkeen suunnittelussa lähtökohdaksi otettu intersektionaalinen feminismi, joka huomioi vähemmistöryhmien yksilöllisiä ja risteäviä erilaisuutta ja moninaisuutta ilmentäviä tekijöitä (kuten ikä, etnisyys, sukupuoli, seksuaalinen suuntautuminen, vammaisuus, luokka, terveydentila). Täten hankkeessa huomioidaan marginaalin marginaaliin jäävät henkilöt ja heidän tarpeensa. Hankkeen toiminnot pyritään toteuttamaan esteettömyyden ja turvallisemman tilan periaatteiden mukaisesti. Hankkeessa tunnistetaan myös poikien ja miesten osallisuus ylisukupolvisten epätasa-arvoistavien asenteiden ja käytänteiden ratkaisemisessa, joten hankkeesta hyötyvät välillisesti kaikki kohdeyhteisöjen jäsenet.

Vaikuttamistyön seurauksena välillisiä edunsaajia ovat romanialaiset viranomaiset ja päättäjät, erityisesti sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, joiden tietotaitoa romaniyhteisöjen oikeuksista ja haasteista vahvistetaan. Välillistä kohderyhmää ovat myös poliittiset päättäjät sekä yhteistyön kautta myös kumppanijärjestöt. Välillisesti hankkeesta hyötyvät lisäksi suomalaiset, etenkin helsinkiläiset, jotka kohtaavat hankkeen kohdekylistä Suomeen toimeentulon perässä saapuvia romaneita. Välilliset edunsaajat hyötyvät hankkeesta esimerkiksi tietouden, solidaarisuuden ja resurssien jakaantumisen myötä lisäten globaalia kumppanuutta (SDG17).

Vuonna 2024 hyviä käytänteitä kootaan systemaattisesti ja levitetään eri romaniyhteisöjen välillä. Välillistä kohderyhmää ovat myös muualla Euroopassa toimivat romaniyhteisöt ja -järjestöt, joiden kanssa E-Romnja tekee tiivistä yhteistyötä ja edistää hyvien käytäntöjen jakamista. Tavoitteena on feministisen, Euroopan-laajuisen romaniverkoston vahvistaminen. Vuonna 2024 hankkeessa huomioidaan myös hengellisten yhteisöjen merkitys alueilla sekä hengellisten johtajien kanssa käytävä dialogi.

Hankehallintoa toteutetaan Bukarestista käsin, mutta hankkeen kohdekyllät ja toiminta sijoittuvat Romanian maaseudulle. Hankkeen vastuunkantajiin lukeutuvat Valea Seacan ja Mizilin kyläyhteisöistä palkatut työntekijät, projektia koordinoiva ja fasilitoiva E-Romnja Bukarestissa, Suomen päässä hanketta koordinoiva Diakonissalaitos sekä rahoittajat (HSRKY, Emmaus Westervik, Emmaus Åland, DF) Hankkeen kaikki osapuolet sitoutuvat toiminnassaan syrjimättömyyteen. Hankkeessa tehdään tarvittaessa yhteistyötä erityisryhmien oikeuksiin erikoistuneiden järjestöjen kanssa.

Hanke tavoittaa paikallisesti kaiken kaikkiaan yli 1200 henkilöä, joista vuonna 2024 seuraavasti:

Edunsaajat	Naisia	Tyttöjä	Miehiä	Poikia	Yhteensä
Romaneita	200	70	30	30	330

Vastuunkantajat	Naisia	Tyttöjä	Yhteensä
Nuorisotyöntekijät	-	2	
Fasilitaattorit	4	-	
Yhteensä			6

Välilliset edunsaajat	Aikuisia	Lapsia	Yhteensä
Yhteisön jäsenet	naisia 100 miehiä 30	tyttöjä 100 poikia 45	
Sosiaalityöntekijät	2		
Sovittelijat	6		
Pormestarit	2		
Yhteisöterveydenhoitaja	3		
Järjestökumppanit kansall. ja kv-tasolla	30		
EU-päätöksentekijät	3		
Viranomaiset kansall. tasolla	12		
Yhteensä			333

Tavoitteet ja toiminnot vuonna 2024

Hankevuoden tavoitteet on koottu tavoitealueiksi, joiden perustana on kaikkia alueita läpileikkaava tavoite tulosten valtavirtaistamisesta. Vuonna 2024 hanke jatkaa aiemmin suunniteltujen ja toteutettujen rakenteiden kehittämistä ja vahvistamista. Tavoitteena on kerryttää osaamista ja juurruttaa aiempien projektien tuloksia yhteisöön. Hankkeen keskeinen fokus vuonna 2024 liittyy romaniyhteisöjen yhteiskuntatietojen ja -taitojen vahvistamiseen sekä konsultoivan koulutustoiminnan aloittamiseen.

Tavoitealue 0: Hankkeen tulokset ja toiminnot juurrutetaan osaksi yhteisöjä ja niiden ympäristöä.

Hankkeessa kerätty tieto ja kokemukset jaetaan ja jalkautetaan.

Tavoitealue 1: Hankkeen sujuva toteutus; hankehallintoa ja viestintää kehitetään systemaattisesti

Tavoitealue 2: Syvennetään yhteisön jäsenten hyvinvointia ja elinolosuhteita edistäviä toimintoja sekä luodaan mahdollisuuksia hankkeessa syntyneen tiedon ja kokemuksen jalkautumisille

Tavoitealue 3: Kartoitetaan mahdollisuuksia ja aloitetaan yhteisön toteuttamaa konsulttitoimintaa.

Tavoitealue 4: Kansalaisaktiivisuuden nostaminen ja yhteisön oman yhteiskunnallisen asiantuntijuuden lisääminen

Tavoitealue 0: Hankkeen tulokset ja toiminnot juurrutetaan osaksi yhteisöjä ja niiden ympäristöä. Hankkeessa kerätty tieto ja kokemukset jaetaan ja jalkautetaan.

Hankevuosi on suunniteltu ja toteutetaan ruohonjuuritason osallistavan toiminnan periaatteella. Toisin sanoen, yhteisön elintodellisuudesta tunnistettuja tarpeita ja kokemuksia tarkastellaan yhteisölähtöisesti ja

niihin pyritään vastaamaan vahvistamalla yhteisön omaa asiantuntijuutta ja toimijuutta. Käytännössä toimintojen toteutus nojaakin yhteisöstä tunnistettuihin kykyihin ja resursseihin. Hankkeessa on huomattu, että naisille varatut johtamisen paikat lisäävät tasa-arvoa ja vähentävät ylisukupolvisia naisten hyvinvointia ja turvallisuutta haastavia asenteita. Näin ollen hankevuonna naisten johtajuutta vahvistetaan entisestään. Nämä lähtökohdat tukevat hankkeen tulosten valtavirtaistumista ja toimintojen jalkauttamista paikalliseen ympäristöön ja yhteiskuntaan.

Keskeinen tavoitteiden saavuttamisen väline on hankkeessa kehitetty S.O.R.A. (romaniaa: "sisko") -metodi, jonka mukaisesti jokaista tavoitetta lähestytään: **Study** (tunnistetaan, analysoidaan ja havainnoidaan yhteisön tarpeita ja todellisuutta) -> **Organization** (tuetaan yhteisöä kehittymään romaninaisten aloitteen pohjalta, tuetaan feminististä johtajuutta ja järjestäytymistä, kehitetään paikallisia strategioita sukupuolten tasa-arvoa haastavien asenteiden purkamiseksi) -> **Requisition** (kohtaamisen prosessien vahvistaminen julkisessa tilassa paikallisten viranomaisten toimintaa tarkastelemalla ja tunnistamalla romaninaisten oma etu; nimetään keskeiset ongelmakohdat) -> **Advocacy** (vaikuttamistyö; paikallisen politiikan vaikuttavuuden lisääminen tuomalla yhteen toimijoita eri taustoista ja lähtien liikkeelle romaninaisten johtamasta toiminnasta).

Toiminto ja tavoite	Painopisteet ja mittarit 2024
<p>Hankkeen tulokset ja toiminnot juurrutetaan osaksi yhteisöjä ja niiden ympäristöä</p>	<p>Hankkeessa tuotettu tieto ja kokemukset raportoidaan, mallinnetaan ja valmistetaan jaettavaksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteetteja ja muita toimintoja koskeva tieto kirjataan ja raportoidaan viikoittaisten arviointikokousten yhteydessä (ks. tavoitealue 1) • S.O.R.A -mallin metodologiaa sovelletaan kaikessa toiminnassa. • Tehdään kartoitus siitä, kuinka hankekylien naiset ovat kokeneet E-Romnjan 12-vuotisen työn yhteisöissä, mitä he ovat oppineet ja mitä toiveita heillä on jatkon suhteen. • E-Romnja raportoi ja mallintaa prosesseja, jotka voidaan toteuttaa muissa yhteisöissä tai ympäristöissä, joten hankkeen anti muille vähemmistöjen kanssa toimiville järjestöille on merkittävä. • Järjestetään aktiviteetteja, joissa mahdollistuu ihmisoikeusperustaisen tiedon leviäminen ja tiedottaminen (ks. tavoitealue 2) • Tietouden leviämistä yhteisön kaikille jäsenille tukee yhteisöllinen toiminta kuten ruokajakelut ja keskustelutilaisuudet. Toisaalta hankkeen taustaorganisaatiot saavat sensitiivistä tietoa naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja sen vastaisesta toiminnasta sitä koskevassa yhteisössä. • Hankevuonna teknologista kehitystä esimerkiksi kommunikaation ja hallinnon saralla jatketaan ja kylissä panostetaan edelleen teknologiseen tasa-arvoon tarjoamalla yhteisön käyttöön teknologista koulutusta ja välineistöä esimerkiksi koulunkäynnin ja yhteydenpidon tueksi. • Naisten johtajuutta tuetaan erityisesti työskentelemällä heidän kanssaan hankehakemusten parissa: paikallisesta säätiöstä haetaan 2000 euron projektirahoituksia naisten itse analysoimiin haasteisiin ja johtamiin

	projekteihin.
Hankkeessa kerätty tieto ja kokemukset jaetaan ja jalkautetaan	<p>Yhteistyössä korostuu hankkeessa hankitun tiedon levittäminen ja jakaminen. Omistajuutta siirretään määrätietoisesti yhteisöjen naisille ja muille jäsenille.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opittua tietoa ja kokemuksia jaetaan yhteistyötahojen ja paikallisten viranomaisten kanssa suunnitelmallisesti • Naisten ja nuorten johtajuutta tuetaan, jolloin heidän hankkeessa saavuttama feministinen tieto ja kokemus lujittuu ja leviää koko yhteisöön • Yhteisöllisen toiminnan muotoja ylläpidetään tiedon ja taitojen leviämisen väylänä; vastuuta toiminnan toteutuksesta tarjotaan yhä enemmän yhteisön naisille, jolloin myös solidaarisuus sekä naisten asema lujittuu yhteisen tekemisen ja aikaansaannosten myötä.

Tavoitealue 1: Hankkeen sujuva toteutus; hankehallintoa ja viestintää kehitetään systemaattisesti

Hankkeen hallinnollista ja viestinnällistä kehittämistä jatketaan hankevuonna 2024. Diakonissalaitos tukee E-Romnjaa hankehallinnossa, seurannassa ja arvioinnissa sekä viestinnän kehittämisessä. Tavoitteena on hankkeen sujuva toteutus sekä sen tulosten valtavirtaistuminen kohdekyllissä. Sujuvaa toteutusta tukee edellisten hankkeiden aikana työstetyt arviointimittarit ja -käytännöt. Tulosten valtavirtaistumista tukee viestinnän suunnittelu ja osaamisen vahvistaminen. Viestinnän huolellinen suunnittelu ja toteutus tähtää myös yhteiskunnalliseen muutokseen jakamalla antirasistista ja romanien oikeuksia edistävää tietoutta. Romaniyhteisöt itse tuottavat viestintämateriaalia hankevuoden aikana. Puhetavat ja kuvastot painottavat avun kohteiden sijasta enemmän toimijuutta. Hanke näkyy lehdistössä ja sosiaalisessa mediassa. Visuaalisia materiaaleja tuotetaan erityisesti konsulttitoiminnan aloittamisen puitteissa (ks. tavoitealue 3).

Diakonissalaitos vastaa hankkeen budjetin ja tavoitteiden mukaisen etenemisen seurannasta vuoden 2024 aikana. **Jatkuva seuranta:** Kuukausittaiset verkkotapaamiset kumppaneiden välillä haasteiden ja kehityksen läpikäymiseen sekä opitun jakamiseen. **Kvartaaleittain:** Talousraportit ja toiminnan raportointi. **Vuosittain:** Seurantavierailut sekä talousraportit ja toiminnan raportointi. **Hankearviointi:** Itsearviointi suoritetaan vuosittain.

Riskienhallintaa tehdään hanketasolla Diakonissalaitoksella, Diakonissalaitoksen ja E-Romnjan työntekijöiden toimesta. Yksittäisten toimintojen tasolla riskienhallinta suoritetaan E-Romnjan työntekijöiden toimesta. Kehitetään riskimatriisi, jonka avulla riskit analysoidaan ja päivitetään tarpeen mukaan sekä arvioidaan uudelleen kolmen kuukauden välein.

Tavoitealue 2: Syvennetään yhteisön jäsenten hyvinvointia ja elinolosuhteita edistäviä toimintoja sekä luodaan mahdollisuuksia hankkeessa syntyneen tiedon ja kokemuksen jalkautumisille

Aikaisemmissa hankkeissa on rakennettu yhteisökeskukset Valea Seacaan ja Miziliin. Hankevuoden aikana yhteisön naiset ja nuoret järjestävät keskuksissa ruohonjuuritason yhteisöpalveluita toisilleen. Lisäksi aiemmin perustettujen, nuorista koostuvien, paikallisryhmien toimintaa jatketaan ja syvennetään Valea Seacassa ja Mizilissä. Yhteisökeskusten ja paikallisryhmien toiminnassa yhdistyy konkreettinen apu absoluuttisessa köyhyydessä eläville yhteisön jäsenille sekä omistajuutta edistävät aktiviteetit. Ruokajakelu ja lämmitetty tila yhdessä hygieniatuotteiden jakelun kanssa mahdollistaa perustarpeiden täyttymisen ja vapauttaa etenkin naisten ja nuorten resurssija osallistua koulutukseen ja hankkeen muihin toimintoihin.

Naisiin kohdistuvan väkivallan vastainen kampanjointi, kriisituki ja asiointiapu leikkaa läpi jokaisen tavoitealueen. Nuorten koulunkäynnin mahdollisuuksia tuetaan ja nuoria ohjataan esimerkiksi

viranomaistehtäviin tähtääviin koulutuksiin. Yhteisökeskuksilla ja paikallisilla ryhmillä on tärkeä rooli yhteisöjen elinolosuhteiden ja tulojen parantamisessa, moniperustaisen syrjinnän vähentämisessä sekä lasten koulunkäynnin mahdollistamisessa. Lisäksi yhteisökeskus suo yhteisön jäsenille mahdollisuuden kokoontua turvallisessa ympäristössä, mikä lisää edellytyksiä esimerkiksi keskustelu-, koulutus- ja sovittelukäytäntöjen järjestämiselle.

<p>Yhteisökeskus Ketanipen toiminta jatkuu ja vakiintuu</p>	<p>Keskusten toiminta Valea Seacassa ja Mizilissä perustuu ruoan ja muiden perustarvikkeiden jakeluun, jonka yhteisöjen naiset itse organisoivat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ruoanlaitto kahdesti viikossa vähintään 150 hengelle Valea Seacassa • Hygieniatarvikkeiden (vaipat, pesuaine, saippua, deodorantit, ehkäisymenetelmät/kondomit, pillerit jne.) jakelu kuukausittain n. 120 naiselle ja tytölle • Psykososiaalinen tuki ja terveystietojen tarjoaminen • Vähintään viiden yhteisön naisen tukeminen mahdollisissa kriisitilanteissa (esim. juridinen ja lääketieteellinen tuen hankinta, tukea asiointiin viranomaisten kanssa, henkilö- ja omaisuusasiakirjojen hankinta) • Vuonna 2023 yhteisöotalolle Valea Seacassa saatiin juokseva vesi. Vuoden 2024 alusta asti yhteisöotalolla toteutuu pyykkimahdollisuus ja kesällä peseytymismahdollisuus.
<p>Paikallisten naisten ja nuorten ryhmät kokoontuvat ja syventävät osaamistaan</p>	<p>Paikallisryhmien toiminta vakiinnutetaan ja niiden jäsenten osaamista syvennetään Valea Seacassa ja Mizilissä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tasa-arvoon ja yhdenvertaiseen kohteluun perustuvaa tietoa käsitellään keskustelu- ja koulutustilaisuuksissa kuukausittain. Hankevuoden erityispainopisteinä ovat syrjintä kouluissa ja viranomaisten parissa. • Nuorten kanssa edistetään seksuaalikasvatusta ja pidetään terveitä ihmissuhteita, solidaarisuutta ja syrjintää käsitteleviä työpajoja. Miesten kanssa järjestetään työpajoja liittyen vastikään uusiutuneeseen, suostumukseen perustuvaan lainsäädäntöön. • Jaetaan tietoa ja konkreettista tukea naiseen kohdistuvasta väkivallasta ja ehkäisystä • 3 hankkeesta tukea saanutta nuorta valmistuu nuorisotyön ammattilaisiksi. • Sisarus-ohjelma on jouduttu keskeyttämään varojen puutteen vuoksi. Vuoden 2022 ajan ohjelmaa rahoitti Saksan suurlähetystö; lisärahoitusta etsitään.

Tavoitealue 3: Kartoitetaan mahdollisuuksia ja aloitetaan yhteisön toteuttamaa konsulttitoimintaa.

Vuosina 2023–2025 hankkeessa käynnistetään konsulttipalveluja ja koulutustoimintaa kahden hankekylän asukkaiden kanssa. Toiminnan suunnittelu ja toimintaedellytysten arviointi on tehty ulkopuolisten ammattilaisten tuella ja perustuu yhteisön omiin osaamisalueisiin, vahvuuksiin ja voimavaroihin. Konsulttitoiminnan avulla on tarkoitus edistää yhteisön elinoloja, mutta myös tuoda hankkeelle taloudellista kestävyttä ja pitkäjänteisyyttä.

Varsinainen tuote on hankekylissä kehitetty konsultaatiopaketti, joka perustuu E-Romnjan 12-vuotiseen, urauurtavaan työhön romanikylissä. Kansalaistoiminnan työkalupakettia myydään yrityksille, jotka haluavat vahvistaa toimintansa inklusiivisuutta ja toimia turvallisempina tiloina työntekijöille. Koulutuskokonaisuus koostuu neljästä osa-alueesta: intersektionaalisuus, väkivalta ja sukupuolistunut väkivalta, S.O.R.A.-menetelmä sekä romaniyhteisöjen ihmisoikeustilanne ja historia. Koulutusten myötä yritykset voivat vahvistaa organisaationsa ymmärrystä vähemmistöistä ja syrjinnän ehkäisemisestä sekä siitä, kuinka romaninaiset voisivat työllistyä paremmin yritys ympäristöihin. Kouluttajina ja konsultteina toimivat E-Romnjan ammattilaiset sekä romanikyläyhteisöjen naiset. Paketteja voi ostaa eritasoisina: yksinomaan materiaalipakettina, koulutuksina ja pidempinä konsultatiivisina prosesseina. Yhteistyösopimuksista on jo neuvoteltu erikokoisten yritysten kanssa ja mielenkiintoa aineistoa kohtaan on paljon. Pilottikoulutus on toteutettu Romanian Googlen kanssa.

Tänä vuonna hankekylien naisia koulutetaan toimimaan konsulttipalvelussa: hyödyntämään tutkimusaineistoa, käyttämään tehokkaasti kokemusasiantuntijuutta ja toimimaan ylipäänsä ammattimaisesti koulutuksissa. He oppivat tekemään PowerPoint-esityksiä, puhumaan suurelle yleisölle ja tekemään tiimityötä kouluttamisen äärellä. Hankkeessa järjestetään työpajoja ja keskustelutilaisuuksia konsulttitoimintaa varten sekä kaikille avoimia projektiryhmiä suunnittelemisen tiloiksi.

Yhteistyöhön palkataan graafinen suunnittelija, jonka kanssa aineiston visuaalinen ilme rakennetaan. Kokonaisuus on valmis maaliskuussa, jolloin E-Romnjan nettisivuilla julkaistaan materiaalia koulutuksia koskien ja koulutukset voivat alkaa. Koko vuoden ajan solmitaan kumppanuuksia ja yhteistyösopimuksia toiminnan tueksi.

<p>Konsultoivan toiminnan suunnittelu ja valmistelu toteutetaan kyläyhteisöjen kanssa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Muodostetaan yhteisöissä kaikille avoimet projektiryhmät, joiden kanssa toimintaa suunnitellaan • Koulutetaan kyläyhteisöjen naisia esiintymisessä, tutkimustiedon käytössä ja kokemusasiantuntijuuden hyödyntämisessä • Verkostoidutaan muiden romanien kanssa työskentelevien eurooppalaisten järjestöjen kanssa, jaetaan ja vaihdetaan hyviä käytäntöjä • Perehdytään konsultoivaan työöteeseen yhteistyökumppaneiden kanssa
<p>Konsulttipalvelu käynnistetään ja koulutusten toteuttaminen aloitetaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aloitetaan konsultoiva toiminta maaliskuussa. • Tehdään yhteistyötä erikokoisten yritysten kanssa • Solmitaan kumppanuuksia toiminnan tueksi

Tavoitealue 4: Kansalaisaktiivisuuden nostaminen ja yhteisön oman yhteiskunnallisen asiantuntijuuden lisääminen

Hankkeen kohdekylissä, kuten Romaniassa yleisestikin, romaniyhteisöjen ja viranomaisten kanssakäymistä haastavat romanivastaiset asenteet ja rakenteet. Hankevuonna pyritään madaltamaan kynnystä viranomaisten ja yhteisön jäsenten väliseen kanssakäymiseen opastamalla yhteisön jäseniä heidän oikeuksistaan ja paikallisista palveluista sekä tiedottamalla paikallisia viranomaisia romaniyhteisön tarpeista

ja oikeuksista. Romaniyhteisöissä järjestetään kampanjoita, työpajoja ja keskustelutilaisuuksia kansalaistaitojen ja -tietojen edistämiseksi. Romanian ihmisoikeuksien toteutumista vaalitaan kampanjoiden ja viranomaisvierailujen yhteydessä.

Romaniassa järjestetään vuoden 2024 aikana neljät vaalit (kuntavaalit, parlamenttivaalit, presidentinvaali ja europarlamenttivaalit), joten hankkeessa järjestetään tilaisuuksia, joissa on mahdollista tutustua ehdokkaisiin ja lisätä tietoutta poliittisesta järjestelmästä. Vaalien tiimoilta vuoden aikana organisoidaan työpajoja ja tapahtumia liittyen kylien tarpeisiin, ehdokasvaihtoehtoihin ja puolueiden välisiin eroihin. Tämän lisäksi mahdollistetaan kohtaamisia, kuten keskustelutilaisuuksia yhteisön ja kuntavaaliehdokkaiden välille. Kumpaankin hankeyhteisöön palkataan yhteisöstä nouseva monitorointiexpertti, joka perehtyy paikalliseen päätöksentekoon liittyviin prosesseihin (valtuustojen kokoukset, pormestarien kuulemiset, vaalikeskustelut yms.) ja vie informaatiota keskusteluista ja päätöksistä hankeyliin.

<p>Yhteisön jäsenet tunnistavat itselleen tärkeät palvelut ja asioivat niissä.</p> <p>Virastojen työntekijät ja paikalliset viranomaiset tuntevat yhteisön tarpeita ja kulttuuria.</p> <p>Viranomaisten ja yhteisön välillä syntynyt dialogi jatkuu ja vahvistuu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Romanian ihmisoikeuksien toteutumista vaalitaan niin yhteisön keskuudessa kuin viranomaisyhteistyössä. • Tuetaan kaksisuuntaisen yhteyden muodostamista palveluiden ja yhteisön välille • Yhteistyötä psykologin kanssa jatketaan; kriisityön rinnalle tuodaan ennaltaehkäisevää tukea. • Järjestetään asiointiapua viranomais- ja palvelukäynneille • Ylläpidetään yhteisön keskuudessa keskustelua ihmisoikeuksista ja niiden käytännön toteutumisesta <ul style="list-style-type: none"> ○ Istanbulin sopimus työkaluna yhteisön ihmisoikeustyössä ○ Käsitellään vähemmistöoikeuksien toteutumista palveluiden ja yhteiskunnallisten rakenteiden tarkastelun yhteydessä
<p>Yhteisö tunnistaa kansalaistietojen ja -taitojen arvon omassa elämässä.</p> <p>Kansalaisaktiivisuuden edellytyksiä parannetaan.</p>	<p>Kansalaistaitoja ja -tietoja vahvistetaan yhteisön tarpeiden näkökulmasta sekä edistetään ihmisoikeuksien tuntemusta ja toteutumista. Pidetään kiinni yhteisön traditioista ja hankkeessa luoduista tapahtumista ja juhlapäivistä järjestämällä aiheen mukaisia aktiviteetteja sekä kampanjoita, ainakin seuraavina ajankohtina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20.2. Romanian vapautuspäivä • 8.4. Romanian kansallispäivä, jolloin hankkeessa järjestetään paikallisen, kansallisen ja EU-tason tapaamisia ja tapahtumia. • 8.3.–8.4. Intersektionaalinen Romnja Powere, romaniniaisille omistettu tapahtumakuukausi, jonka aikana järjestetään esimerkiksi katutapahtumia sekä työpajoja koulussa ja sairaaloissa tapahtuvan syrjinnän vähentämiseksi. • 16.5. Romanian vastarinnan päivä • 11.10. Kansainvälinen tyttöjen päivä • 20.11. Kansainvälinen lasten päivä • 25.11. 16 päivää aktivismia naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan

<p>Yhteisön jäsenet tuntevat vaalien ehdokkaita ja käyttävät äänioikeuttaan vaaleissa</p>	<p>Järjestetään yhteisön tarpeista ja intresseistä kumpuavia tilaisuuksia, joissa lisätään poliittista tietämystä yhteisössä ja tuodaan yhteisön näkemyksiä ehdokkaiden kuuluville. Kampanjoidaan vaalien ja äänioikeuden merkityksestä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartoitetaan yhteisön keskuudesta tulevia tarpeita ja intressejä poliittisen järjestelmän osana • Tutkitaan ehdokasvaihtoehtoja sekä puolue-eroja yhteisön kesken • Järjestetään kohtaamispintoja, kuten keskustelutilaisuuksia yhteisön ja vaalien ehdokkaiden välille
---	--

Millä tavoin hanke edistää sukupuoltenvälistä tasa-arvoa?

Intersektionaalinen tasa-arvotyö on hankkeen toiminnan perusta ja lähtökohta. Hanke nousee naisten ja tyttöjen elämäntodellisuudesta ja lähtökohdista, ja vaikutukset edistävät juuri heidän oikeuksiaan. Kaikessa hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan moniperusteisuus, eli sukupuolen rinnalla myös vähemmistöjen vähemmistöt sekä monet risteävät erot. Tasa-arvotyötä hankkeen puitteissa tehdään paitsi hankekylissä, myös kansallisella ja kansainvälisellä tasolla yhteistyössä viranomaisten, eurooppalaisten romanijärjestöjen ja feminististen järjestöjen kanssa. Myös seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksien edistäminen kuuluu hankevuoden toimintaan, ja sitä tehdään aiempina vuosina kerätyn kokemuserusteisen datan mukaisesti. Hankkeen puitteissa pidettävissä koulutuksissa (mm. sukupuolittunut väkivalta, ihmiskauppa, naisten oikeudet, segregatio) pidetään esillä feminististä lähtökohtaa. Hankevuonna vahvistetaan erityisesti romaninaisia ja -tyttöjä tuomaan omat kokemuksensa esille sekä ajamaan muutosta sortavien yhteiskunnallisten rakenteiden sekä yhteisöjen sisäisten tasa-arvoa haastavien asenteiden keskellä. Yhteisönkehittämismalli S.O.R.A.:n tarkoituksena on oppia tuntemaan yhteisö ja sen elintodellisuus ja tarpeet, tukea feminististä järjestäytymistä ja johtajuutta, kehittää paikallisia rakenteita tasa-arvoisemmiksi sekä mahdollistaa naisten pitkäjänteinen kansalaisvaikuttaminen ja esimerkiksi työllistymisen rakenteita.

Millä tavoin hanke edistää vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta?

Hankevuoden toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan esteettömyyden ja turvallisemman tilan periaatteiden mukaisesti. Hankeyhteisössä näkyvästi vammaisten henkilöiden asema on moniperustaisen syrjinnän värittämä. Haasteita hankkeelle tuovat myös erilaiset neuroepätyypillisyydet, traumatisoituminen sekä resilienssin ja mielenterveyden haavoittuvuus. Vammaiset henkilöt huomioidaan erityisellä tavalla mm. tukemalla perheitä heidän koulutuksensa mahdollistamisessa ja rohkaisemalla yhteisöjä vammaisuuteen liittyvän stigman vähentämiseen. Hankkeessa luodaan konkreettisia ja arkisia ratkaisuja fyysiseen ympäristöön, rakenteisiin, käytäntöihin, kommunikaatioon ja asenteisiin liittyviin esteisiin. Vammaisia henkilöitä priorisoidaan myös materiaalisen avun jakamisen yhteydessä. Keskeistä on konkreettisen osallisuuden sekä omistajuuden tukeminen; vammaiset romanit eivät ole hankkeen objekteja, vaan heidän toimintamahdollisuuksiaan edistetään kaikissa aktiviteeteissa "ei mitään meistä ilman meitä" -periaatteen mukaisesti.

Liite

Diakonissalaitoksen anomus rahoituksesta Helsingin Seurakuntayhtymälle

ROMANIA KUMMIKYLÄ KOKONAISBUDJETTI 2024		Ehdotettu budjetti HSRKY:lle
KULUT		
Henkilöstökulut Suomessa		12,000 €
Matkakustannukset, Suomesta		4,000 €
Muut kulut Suomessa		500 €
Toimintakulut Romaniassa		93,300 €
Välilliset kulut (DL-hallintokulut) 10%		12,200 €
YHTEENSÄ		122,000 €
TUOTOT		
HSRKY		65,000 €
Emmaus Westervik ry		7,000 €
Emmaus Åland ry		2,000 €
		74,000 €
Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö		48,000 €
YHTEENSÄ		122,000 €

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 11 pages before this page

Dokumentet inneholder 11 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 11 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 11 sider før denne side

Detta dokument inneholder 11 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende